

информационни източника. Добре известно е, че извадковите изследвания не позволяват получаването на показатели за малки подсъвкупности (напри мер общини или населени места) с необходимата точност¹ поради ограничения обем на извадките. В същото време извадковите изследвания съдържат богата информация по различни теми, което позволява задълчено изучаване. Пребояването на населението и жилищния фонд превъзхожда извадковите изследвания с изчерпателния си характер, но в сравнение с тях съдържа информация по ограничен брой признаки на изследваните единици и се провежда по-рядко (веднъж на 10 години).

Термините "малки зони (подсъвкупности)" и "местни зони (подсъвкупности)" се свързват обикновено с малки териториални единици като общини и населени места, но се използват и за означаване на всеки друг тип малочислени подсъвкупности². Теорията, свързана с получаването на оценки за малки подсъвкупности, е известна като теория на малките зони (small area estimation).

Обръщам внимание на факта, че представената методология е сравнително нова и е в процес на развитие особено по отношение на установяване на надеждността, точността и устойчивостта на получаваните оценки. Тук нямам за цел представянето на всички направления и последни достижения на теорията на малките зони. Ще акцентирам върху едно конкретно приложение, за да илюстрирам познавателните възможности на методологията, както и възможностите ѝ за прилагане в практиката на официалната статистика като инструментариум за получаване на оценки за малки подсъвкупности.

ТЕОРИЯ НА МАЛКИТЕ ЗОНИ

Картографирането на бедността е приложение на едно конкретно направление на теорията на малките подсъвкупности - оценка на показатели за малки подсъвкупности чрез регресионни модели, използващи данни от извадкови изследвания и от пребояването. Теорията на малките зони като статистическа техника води началото си от XVII век, но същинското си развитие

¹ Стандартните грешки на оценките, респективно доверителните интервали, са широки и недостатъчно информативни.

² Такива могат да бъдат определена възрастова кохорта (група), етнически групи, рядко срещащи се единици като инвалиди с определена степен на инвалидност и др. Искам да уточня, че в буквалния превод на наименованието на теорията се употребява понятието "зони". Имайки предвид възприетата терминология у нас и преди всичко основните понятия, на които се крепи общата теория на статистиката у нас, е по-целесъобразно вместо "зони" да се използва понятието "подсъвкупности" и съответно да се говори за теория на малките подсъвкупности.